

■ Diskuze

Biopotraviny mají lepší vliv na lidské zdraví

(Reakce na článek Revize v organickém zemědělství v Zemědělcích č. 38)

Zveřejněné závěry literární studie, vypracované několika britskými vědci na základě zadání britského Úřadu pro kontrolu potravin (FSA), vzbudily velkou pozornost. Především tvrzením, že biopotraviny nejsou zdravější než konvenční.

Hlavní slabinou studie FSA je nedostatečná kompetence řešitelského týmu v oblasti zemědělství, zvláště ekologického. To dokazuje jak vyloučení základních momentů ekologického zemědělství ze studie, tak i bagatelizace chemických vstupů konvenčního zemědělství v závěrech studie. Bez této kompetence není možné seriózně posoudit komplexnost problematiky srovnávání zemědělských systémů a dosáhnout relevantních výsledků.

Slabinou je také mechanická metoda výběru podkladů pro studii a parametry vyselektování 162 publikací, ve kterých větší na údajů vycházela z analýz „vzorků z farem“ a „nákupních košíků“. Nedá se s určitostí tvrdit, že biopotraviny jsou zdravější, ale dá se tvrdit, že mají na zdraví konzumenta pozitivnější

vliv ve srovnání s konvenčními. Jedním z největších negativních faktorů dnes je zatěžování lidského organismu rezidui chemikálií, z nichž velká část pochází z konvenčního zemědělství. Celá řada vědeckých studií potvrzuje, že obavy konzumentů z vlivu reziduí pesticidů v potravinách jsou oprávněné, zvláště co se týče více subtilních a hůře měřitelných negativních efektů například na fertilitu, imunitu a hormonální systémy, výskyt alergií a zhoubných novotvarů atd. Jednou z hlavních předností biopotravin je, že žádné cizorodé chemické látky a rezidua pesticidů neobsahují, protože jejich používání je v ekologickém zemědělství zakázané. Nákupem biopotravin podporuje konzument nejen svoje zdraví, ale také ohleduplnější způsob provádění zemědělství vůči prostředí, krajině a zvířatům.

Všechny tyto aspekty byly buď z neznalosti problematiky, nebo z jiných, těžko vysvětlitelných důvodů ze studie FSA vyřazeny, což je při srovnávání tak rozdílných zemědělských systémů nevědecké, neodborné a neomluvitelné.

Studie FSA nepřináší nic nového, doba srovnávání konvenční

ho a ekologického zemědělství již dávno minula, význam a cíl studie je proto pochybný a vzbuzuje oprávněné podezření ze snahy zdiskreditovat ekologické zemědělství, a tím zmenšit jeho konkurenceschopnost v době, kdy začíná být silným aktérem na trhu. Nebo je studie FSA (a mnoho dalších podobných) odváděcím manévrem od vršících se problémů způsobovaných konvenčním zemědělstvím? Jak jinak by mohl zadavatel, státní úřad pro kontrolu potravin, akceptovat odhlédnutí řešitelů od reziduí chemikálií v potravinách a negativních vlivů zemědělství na prostředí ve studii?

Závěrem je možno konstatovat, že převážně škodolibá reakce některých masmédií a hlavně antagonistů ekologického zemědělství na zveřejněný průzkum londýnské Školy hygieny a tropické medicíny byla neúměrná vzhledem k jeho kvalitě a významu. Ukazuje jen na akutní potřebu revize přístupu společnosti, akademické obce, masmédií atd. k fenoménu ekologické zemědělství a na potřebu posílení a rozšíření výzkumu v oblasti ekologického zemědělství.

Dr. Josef Dlouhý, prof. h. c.